

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ТРЕНДИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Олексієнко Дмитро, Віце-президент з оподаткування, обліку та аудиту
Українського національного комітету Міжнародної торгової палати
м. Київ, Україна
ORCID ID: 0009-0002-2448-4866

В розрізі глобальної світової економіки на рівні макроекономічної діяльності існують явища, які виступають каталізаторами інноваційної діяльності на цьому рівні. Глобалізація конкуренції, державні політики щодо скорочення викидів CO₂, потреба у розширенні ринку праці, зміни на ринках, пов'язаних з глобалізацією автоматизації виробництва спричиняють потребу у підвищенні рівня інноваційної діяльності також у на теренах Європейського Союзу (далі - ЄС)..

Про розгляд питання інноваційної діяльності на макроекономічному рівні опубліковано велика кількість наукових праць таких авторів, як Іванова В.Б., Кореняко Г. І., Мальцев В. С., Степаненко С.В., Городецька Т.Е. та інших [1-2]. Розглянуто вплив інноваційної діяльності на загальний показник рівня економічного зростання, взаємозв'язки між зміною рівня інноваційної діяльності та державними політиками стимулювання даної діяльності на макроекономічному рівні, вплив наявності відповідних висококваліфікованих працівників на інноваційну діяльність, умови та специфіка фінансове забезпечення інноваційної діяльності, а також розглянуті основні виклики для впровадження та реалізації інновацій.

На теренах країн європейської спільноти на сьогодні прослідковуються наступні тренди в інноваційній діяльності: цифровізація економічних систем; стимулювання розвитку Індустрії 4.0 та джерел відновлення енергії; стимулювання підприємництва та стартапів; підтримка освітніх програм щодо навчання актуальних цифрових кваліфікацій. Макроекономічним трендом інноваційної діяльності є впровадження цифрових технологій в різні сектори економіки. Метою такого виду інноваційної діяльності виступає збільшення ефективності виробничих процесів та підвищення рівня конкурентоспроможності здійснюється в Німеччині. Дані кроки передбачають впровадження автоматизації виробничих процесів, інтеграцію у виробництво інтернету речей. За інформацією Федерального міністерства економіки та захисту клімату Німеччини ініціатива Індустрії 4.0 має за мету всебічне впровадження актуальних інформаційних технологій та інноваційних рішень у виробничі процеси [3]. Вказані процеси забезпечують можливість для будівництва так званих “розумних заводів” з максимально високим рівнем автоматизованих процесів виробництва та активної гнучкості продуктивності.

Одним з розповсюджених трендів інноваційної діяльності на макроекономічному рівні є впровадження довгострокових інновацій у розвиток економічної системи, заснованої на відновлювальних джерелах енергії. Такі дії стимулюють надходження інвестицій відновлювальні технології та високо екологічні технології, що в свою чергу є ефективним заходом зменшення споживання вуглецевих енергоносіїв та переходу виробництва на відновлювальну енергію. За інформацією, розміщеною на сайті Данського енергетичного агентства, провідні позиції на території ЄС у розвитку інфраструктури виробництва та використанні вітрової енергії для забезпечення 40% енергетичних потреб країни тримає Данія [4]. Також одним з макроекономічних трендів інноваційної діяльності є стимулювання розвитку підприємництва. З метою розвитку підприємництва та створення сприятливих умов реалізації різноманітних стартапів країнами ЄС забезпечується фінансова підтримка, надається цільові податкові пільги та пом'якшуються різні регуляторні вимоги ведення підприємницької діяльності. За підтримки уряду Естонії реалізується програма “e-Residency”, яка дає можливість підприємцям не лише з цієї країни, а і з інших країн реєструвати онлайн суб'єкт підприємницької діяльності в Естонії, а також онлайн здійснювати керівництво ним, що є прикладом підтримки розвитку цифрової підприємницької діяльності [5].

Ще одним одним з макроекономічних трендів інноваційної діяльності можна назвати

заходи з цільового інвестування наукових досліджень в різноманітні дослідження в сфері інновацій та новітніх технологій. Уряд Фінляндії в лиці Міністерства зайнятості та економіки не лише інвестує великий обсяг фінансів у дослідження інформаційно містких технологій та комунікацій, а виділяє фінансування на їх розвиток. Враховуючи вагомий вплив висококваліфікованого персоналу на ефективність впровадження цифрових технологій до макроекономічних трендів інноваційної діяльності відноситься також стимулювання розвитку сфери освіти цифрових навичок. Багато урядів ЄС приділяють значну увагу процесам впровадження програм отримання навичок роботи з цифровими технологіями, а також підвищення кваліфікації роботи в даних технологіях. Впроваджується програм з цифрової освіченості населення країни через адаптацію освітньої системи до актуальних вимог сучасної економічної системи. За підтримки Шведського агентства економічного та регіонального розвитку, що є національною урядовою агенцією, реалізується ініціатива у вигляді програми зі збільшення використання цифрових технологій у малих та середніх підприємствах, яка була частиною однієї з урядових стратегій індустріалізації «Розумна промисловість»[6]. Основними цілями програми було визначено розширення інформації для підприємств щодо потенціалу цифровізації та збільшення рівня конкурентоспроможності самих підприємств.

Наведені тренди інноваційної діяльності висвітлюють цілі країн ЄС забезпечити ефективну адаптацію до зміни вимог ринків та актуальних викликів щодо конкурентоспроможності, що в довгостроковій перспективі дасть можливість забезпечити стійкість економічного зростання за рахунок впровадження та використання інновацій та цифрових технологій.

Література:

1. Кореняко Г. І., Мальцев В. С. Інноваційна ефективність країн Європи та України за оцінкою Європейського інноваційного табло. Наука, технології, інновації. 2021. № 4. С. 24-34. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001300695>
2. Степаненко С.В., Городецька Т.Е., Руденко С.В. Інвестиційна складова розвитку транспортної системи України. Економічний простір. 2023. № 184. С. 123–128. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/184-21>
3. Федеральне міністерство економіки та захисту клімату, Німеччина <https://www.bmwi.de/>
4. Danish Energy Agency (Датське енергетичне агентство) <https://ens.dk/>.
5. Ministry of Economic Affairs and Employment (Міністерство зайнятості та економіки), Фінляндія. <https://tem.fi/>
6. Swedish Agency for Economic and Regional Growth, <https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/publikationer/arkiveradepublikationer/publikationer2020/utvarderingavdigitaliseringslyftet.1397.html>

АДАПТАЦІЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ДО УМОВ ВОЄННОЇ КРИЗИ: РЕГУЛЯТОРНІ ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕХАНІЗМ НБУ

Пакін Ростислав, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
м. Харків, Україна
ORCID ID 0009-0002-5324-0238
e-mail: pakinrostislav@gmail.com

Науковий керівник: Меркулова Тамара, д.е.н., професор
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
м. Харків, Україна
ORCID ID 0000-0002-3507-5593
e-mail: tammerkulova@gmail.com

Банківська система України відіграє ключову роль у забезпеченні економічної стійкості держави в умовах воєнних викликів. Історичний розвиток цієї системи включає етапи глибо-